

N.F.S. Grundtvig “Farvel. (Til min Ven F. C. Sibbern)”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.6, maj 2015

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1811 (SJ: 164)

Andre udgaver

PS *Poetiske Skrifter* 1

Teksten er etableret af Vibeke A. Pedersen

Punktkommentarer, indledning og tekstredigering er skrevet af Vibeke A. Pedersen, redigeret af Klaus Nielsen og Steen Tullberg

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning dr.theol. Carsten Breengaard

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

|A:463 |PS:322

Farvel.

(Til min Ven *F. C. Sibbern*).

- Her sidder jeg i aabne lyse Skur,
Fra Jord og Træ mig Blomsterduft omringer,
Og nødig kun til Stadens Fangebur,
Til kvalme Dunkelhed sig Aanden svinger.
Dog hisset i den kvalme Axelstad
En Ven jeg har, som jeg Farvel maa sige,
Og tegne vil jeg paa det hvide Blad,
Hvad mig det grønne tykkes at tilsige.
|A:464 |PS:323 Os Pindse sanked i den store Stad
Og Pindsedagen der os skilte ad:
Der Vaaren kom med sine lune Vinde,
Det for beklumret tykdes os derinde
Bag Valkendorfs de gamle, skumle Mure,

For Snævert blev det inden fire Vægge,
Og flagrende, som Fuglene i Bure
Ud i det brede Fri vi higed begge.
Dog til Farvel vi stirre venlig ind
I Kamrene foroven og forneden,
En Taare perler paa den varme Kind
Ved Mindet om hvad der er nu forleden.
Ei mindes jeg de svundne Samlivs-Dage
For daarlig nu at ønske dem tilbage
Nei kun for rørt dig Vennehaand at byde
Og mest for Ham mit Hjertes Tak at yde
Som hjem til sig mig lokkede og tvang:
Som stilled mig for Øie Luesværdet
Hvormed vort Fald har Paradis omgærdet
Og endte saa forvovne Styltegang
Paa Randen af de brede Fjeldekløfter;
Han splitted vældig med sit stærke Lyn
Det Mørke som formaaede at skiule
Saa tæt og trædsk Afgrundens dybe Hule
At over den hengøgled fagre Syn
Der skuffende i Drømme mig forlysted.
Han hjem til sig mig lokkede og tvang:
Han Aanden til sig vinkede i Sang,
IA:465 Han kaldte mig igennem Vennemunde,
Han gav mig Kløgt og Lyst til saa at grunde,
Paa Sagas Runer, at af dem jeg saae
En Solekrands vidunderlig sig vinde
Om Jesu Kristi høie Guddomstinde
Og lærte mig af Tidens Tegn at spaa;
IPS:324 Ja da saa lidt jeg skønned paa hans Naade,
Han revsed mig, men revsede med Maade:
Han bøied vældigen det stolte Sind
Han smelted Isen i det kolde Hjerte
Og jeg fornam det i den dybe Smerte
At til sit Tempel Han det vied ind.
O, kære Ven, vel maa da Taaren dirre
I Øiet klar, naar did det mon henstirre
Hvor Gud mig lærte under Tvivl og Strid
At *føle* Sorrig og at *føle* Glæde
At føle sukkende i lange Tid
Hvor tungt det er at ikke *kunne* græde.
Jeg takker Gud og Ham i dig, min Ven,
Og i de andre kære Ungersvende,
I hvis Forsamling jeg blev Barn igen
Og lærte Hovmods Daarlighed at kiende;
Jeg takker dig for hvert et Øieblik,

Som under Skemt og Alvorstale gik,
Da Venskabs Engel snoed Vennebaand
Af Tvistens som af Enighedens Traade!
|A:466 Vi grubled begge over Livets Gaade,
Men om dens Løsning vi forligtes ei,
Derfor og nu vi paa adskællig Vei
Udhigede fra Axelstadens Volde:
Du higed ud saa fiernt i Folkevrimmel,
Jeg higed hjem til Fødeegnens Himmel,
Til Faderhusets kære, stille Krog;
Thi jeg har fundet i den ene Bog,
Hvad i dig selv og i de mange Bøger,
Hos fjerne Folk og vise Mænd du søger.
Min Vei var kort, og din er saare lang,
Derfor og jeg har alt fuldendt min Gang
Mens du til din end monne dig omgjorde.
|PS:325 Ei mene du, jeg stolt min Nakke hæver!
Ei mene du, jeg *dømmer* dine Skridt!
Den samme Haand vor indre Klædning væver
Men konstig ændrer den sit Mønster til.
Ei daarlig Hovmod skal mit Øie blænde:
Hvad jeg erkender, vil jeg frit bekende:
At skarpere er vist det Siæleøie,
Som laantes dig i Naade fra det Høie;
Men derfor ei jeg dølger faste Tro,
At om du stirrer nok saa vist og længe,
Du Skyen ei formaaer at gennemtrænge,
Bag hvilken Gud i skjulte Lys mon bo.
Ja, end jeg vover det for vist at mene,
At om al Jordens Vise sig forene;
Opsvinge sig mod Himlens hvalvte Bue,
|A:467 Nedgrave sig i Jordens dunkle Stue,
De aldrig dog i Klippens Agerreen
Oppløie nogentid de Visers Steen,
De komme dog ei til Magnetens Leie,
Som styrer Jorden paa sin lange Færd,
Ei til den Sol, om hvilken sig mon dreie
De lyse og de mørke Kloders Hær.
Til sidst jeg tro'r, at om hver kløgtig Aand
Gik villig frem i Herrens Ledebaand,
Blev sikkerlig langt høiere hans *Gang*
End nu hans *Flugt*; thi Herrens Arm er lang
Og vandre kan man i den løse Lænke,
Saavidt som jordisk Aand formaar at tænke.
Ja naar vi staa ved Tankens Grændseskel,
Sig for os løfter Troens høje Fjeld,

Hvorfra vi *det* i klare Speil mon skue,
Som skimtes ei fra Kløgtens Myretue.

2 |PS:326 Dog, blandt de Urter, som saa færdig gro

I Paradisets nyoplukte Have,
Ei Kundskab, men den høie Sjælero
Maa agtes for hin bedste Himlens Gave.
Thi hin er fager kun, men dennes Duft
Hel liflig blander sig med Livets Luft,
Og skal som Kærlighedens Blomst bestaa,
Naar Jorden med sin Kundskab maa forgaa.

Du veed det, Ven, min syge, matte Aand
Sig krympet har i kolde Vinterbaand
|A:468 Du veed at der med Vaarens lune Vinde
Blev lunere og lysere derinde;

Men at dog hid og did de Skyer droge
Og Solens varme Straaler tit forjoge.
Apostlene paa hellig Pindsefest
Iførte blev med Kraften fra det Høie
I Pindseugen det sig maatte føie
At jeg indviedes til Herrens Præst;
Adskillige de Naadegaver ere,
Men skænkes alle af den samme Aand,
Der Brødrene udrakte høire Haand
For det med Suk af Herren at begære
At Kærligheds og Krafts og Sandheds Aand
Miskundelig paa mig nedlade vilde,
Da aabnede sig Hiertets Taarekilde,
Da sprængte Siælen sine Fængselsbaand,
Og der jeg hørte Brødrene tilsammen
I Jesu Kristi Navn at sige Amen,
Da blev det Samme i mit Bryst udtonet
Og jeg mig følte med min Gud forsonet.

Da hastede jeg ud fra Axelstad,
Jeg takkede, jeg higede, jeg bad:
Jeg vandred frem i blide Morgenstund,
Men der jeg nærmed mig den kære Grund,
|PS:327 Hvor Barsedagene henflød saa trygge,
Hvor gamle Fader end mon rolig bygge,
Og med sin kære, alderstegne Viv
Henstirre munter paa det sunde Liv;

|A:469 Da giordes det mig trangere om Hierte
Ved Mindet om den glade Barnetid,
Ved Mindet om de sidste Tidens Smerte,
Ved Tanken om den store, tunge Id
Som jeg fra Nu, for Gud begynde skulde

I Skovens Udgang paa en gammel Steen
Jeg satte mig, optog af lidet Gemme,
Det *Testament* hvori jeg læste hjemme
Da jeg som Barn fra dunkle Dagligstue
Oplærtes til mod Himlene at skue.
Den gamle Bog mig trolig havde fulgt
Paa Jyllands Heder, Lavinds Blomsterenge,
Men dog, desværre, eengang alt for længe
Dens blanke Lys var for mit Øie dulgt.
Jeg den oplod og hvor mit Øie faldt
Der fandt det ogsaa uden Leden Alt:

3 “Du Død, hvor er din Braad?
Hvor, Helvede, din Seier?
Vor Synd er Dødens Braad,
Og Loven Braaddens Størke;
Men takket være Gud,
Som os ved Jesum, Herren,
|A:470 Har Seier givet nu!
Og derfor, Brødre, staaer soYm Klippeblokke,
Ei lader eder ryste, ja ei rokke!
Udretter flittelig det Herrens Værk!
Vel vidende, at ei forfængelig
Den Gerning er, som Herren valgte sig.^{1”}.

4 **|PS:328**Jeg reiste mig alt som en Blomst, der mat
Sit Hoved har i Dagens Hede sænket.
Men kæk det løfter udi Sommernat
Af mild og kvægsom Himmeldug bestænket.
Nu Kirketaarnet løfted sig deroppe,
Ved Grinebakken mellem Asketoppe;
Blandt hine Aske leged jeg, som Dreng
Og slumred under dem saa sødt i Eng,
Men hvad er disse dunkle Barneminder
Mod lyse Ahnelser af Manddomsfærd,
Saamangt et Baand til Kirken hist mig binder:
Det skøreste er at jeg døbttes der,
Det stærkeste at Gud mig sendte did,
Og hvor min Fader i saa lang en Tid
Gudfrygtig talte Herrens rene Ord
|A:471 Nu jeg skal tale til det aabne Hierte:
Velsigne Folket fra det høie Kor
Med Ordets Balsom lindre Siælens Smerte.
Hvad jeg mon tale under hvalvte Bue
Og hvad jeg taler i den lave Stue
Mig selv kan røre, glæde og husvale,

Thi ikke min, men Herrens egen Tale
Det er som mig udgange skal af Mund
Og trænge stærk til dybe Hjertegrund.
O, det er kvægende, min Ven, at vide
Et Ord, hvorpaa *man selv* kan sikkert lide!
Slet ingen Tanke er saa trøsterig,
Som den at ei derved, forfængelig
Vor Gerning er, thi den er Herrens egen.
O, gid det Mod, den Fred, som strømmed ind
Ved denne Vished udi Sjæl og Sind
Og ved din Vandrings Maal maa dig opfylde!
Saa reis da, Ven, og tro, min stille Tanke
Dig følge skal, hvorvidt du end mon vanke
|PS:329 Og ofte vil jeg knæle for den Høie
Med Bøn, at han oplade vil dit Øie,
Saa gennem Kristi ringe Klædedragt
|A:472 Du klarlig seer den indre Guddomspragt,
O, da blev du en Jesu Kristi Kæmpe,
Som skulde med din Tordenrøst neddæmpe
Det hæse Skrig af tusind usle Dværge,
Som mene, deres Muldvarpskud er Bierge,
Og, løftede paa Tærne, bele
Alt hvad de ei fra Dværgebakken see.

I Juni 1811.

N. F. S. Grundtvig.

1

1 Cor. 15, 55.